

Auschwitz II-Birkenau en Auschwitz I

'Na een niet al te lange rit zagen we rijen betonnen palen en prikkeldraad, waarachter zich uitgemergelde gevangenen in gestreepte pakken bevonden. Ik kreeg een déjà vu, dat me wel erg ongerust maakte. De vrachtwagen reed door de poort naar binnen, we waren in Auschwitz-Birkenau.

Het blaffen, brullen en schelden van de SS'ers kende ik reeds, maar die walgelijke stank, die ons in Babitz soms toewaaide, kwam blijkbaar hiervandaan; dat voorspelde weinig goeds.

Die aankomst maakte op mij een verpletterende indruk, ik voelde me alleen tussen al die mensen. Even troostte ik me met de gedachte: "Gelukkig dat vader dit niet meer moet meemaken." Maar veel tijd om na te denken was er niet.

Nadat we allemaal uit de vrachtwagens gestapt waren, misschien vierhonderd tot vijfhonderd man, stonden er voor onze groep drie SS'ers, van wie één een SS-dokter was. Sommigen beweren dat het Josef Mengele was, ik weet het niet.

Voorts liepen daar ook kapo's in zo'n gestreept pak rond. Ze moesten ons ordentelijk opstellen en daarvoor gebruikten ze hun knuppels.

De nazi's bevalen ons een vijftal meter te lopen, per twee, en keurden ons op het oog. Mijn oom Noach, 53 jaar, stond naast mij. We liepen enkele meters, waarna ze mij naar rechts verwezen, en mijn oom naar links. Hij had

een liesbreuk en kon dus niet zo goed lopen. De acht keukenmeisjes van Trzebinia waren ook mee ... Ze stonden aan de kant van oom Noach. Het ging allemaal zo snel en met een ongehoorde brutaliteit. Toch had ik vlug door dat ik bij de groep stond met allemaal nog flinke jonge mannen en dacht: "Wij zullen een andere behandeling krijgen dan de groep van mijn oom." Ik keek naar mijn oom en deed met mijn hoofd teken dat hij zich bij onze groep moest proberen te voegen. Hij haalde triestig zijn schouders op, hij weende. Ik heb hem nooit meer teruggezien.

Uiteindelijk stonden we daar met zo'n driehonderd man, Tobias Schiff, Leon Unglik en Siegi Hirsch waren er ook bij.

Na de oorlog vertelde Siegi Hirsch mij dat de mantel die hij van mij gekregen had, hem gered heeft. Die mantel was veel te groot, maar gaf bij die eerste selectie de indruk dat hij nog sterk en flink was.

Ik vermoedde dat we uitgekozen waren om te werken. We hadden geen flauw idee van wat er met de andere groep zou gebeuren. De Duitsers duwden ons een grote barak in, waar we ons volledig naakt moesten opstellen. Vervolgens schoren ze onze haren af. Na een grondige lichaamsfouillering, om te zien of we niets verstopt hadden, moesten we een koude douche nemen; en dat tijdens de winter in Polen. Daarna kregen we het gestreepte uniform en ook klompen, allemaal van dezelfde maat. Voor sommigen viel dat echt tegen. Die klompen waren eigenlijk maar houten plankjes met een soort linnen erover gespannen, heel moeilijk om daarmee te lopen.

Weer moest ik terugdenken aan die groep gestreepte, uitgemergelde gevangenen die ik had zien voorbysukkelen in Babitz. Van toen af aan voelde ik me geüniformiseerd, een echte gevangene, een slaaf ...

We moesten ons opstellen in alfabetische volgorde. In drie rangen moesten we aanschuiven voor de tatoeage. Ik kwam bij een jonge, Poolse Jodin terecht. Ze moet iets ouder geweest zijn dan twintig jaar. Ze sprak Pools en Jiddisch. Op mijn linkervoorarm tatoeëerde ze een nummer: 160242. Dat vond ik erg, ze namen me ook nog eens mijn identiteit af, mijn naam – ik was voortaan nummer 160242.

Dat meisje zei: “Jij hebt geluk, je zult aan het werk gezet worden, je bent getatoeëerd.” Ik vroeg haar wat er met mijn oom zou gebeuren, die bij de andere groep was ingedeeld. En op de meest onverschillige manier, heel cynisch, antwoordde ze: “Iedereen die hier voorbijkomt vraagt me: ‘Waar is mijn vader of waar is mijn oom?’ Wel kijk, zie je daar die rokende schoorsteen? Uw oom verlaat nu de schoorsteen als rook, en als het vandaag niet is dan zal het vannacht zijn, en als het vannacht niet is dan zal het morgen zijn.” Ik stond perplex van dergelijk antwoord Tweehonderd mannen die in rook zouden opgaan ... dat kon ik niet onmiddellijk plaatsen ... Het stemde me in elk geval zeer triest. Toen dacht ik nog dat ze allemaal doodgeschoten waren – ik wist nog niets van het vergassen – en vervolgens verbrand ...

Er kwamen bij mij beelden op van de hel, de dood ... Ik besepte dat ik in een duivels systeem was terechtgekomen

... Die behandeling, herleid worden tot objecten, ontmenselijkt worden ... Allemaal naakt opstellen, afgetast worden op de meest intieme plaatsen, alle lichaamsharen weggeschoren ... Identieke en triestige uniformen ... Alfa-betisch opstellen, tatoeëren ...

Het tatoeëren duurde tot 's avonds. Daarna joegen de SS'ers en kapo's ons naar een barak, maar het begon reeds te donkeren en sommige mensen struikelden met die klompen. Toch moesten we verder lopen, over de gevallen mensen heen. Ze sloegen ons ... Mensen riepen, huilden, werden verpletterd ... verschrikkelijk ... Dit heeft bij mij een vreselijke, onuitwisbare indruk nagelaten.

In de barak ging ik op zoek naar mijn vrienden, maar vond ze niet. We moesten op één grote, lange brits slapen die praktisch over de ganse lengte van de barak liep; drie niveaus, vijftig tot zestig man naast elkaar, enkel planken met wat stro erop. Ik zocht onmiddellijk de kant van de houten wand op, want ik wilde niet zomaar tussen de anderen liggen. Heel deze toestand maakte een enorm verwarrende indruk op mij, ik was angstig voor wat komen zou. Ik kwam uit een gedistingeerde familie met een culturele bagage. We kenden schroom en hadden een fijne manier van omgaan met elkaar. Hier werd ik plots verplicht naakt te zijn tussen onbekenden. Daarenboven waren er nog gezamenlijke toiletten ... onvoorstelbaar. Uitgeput, doodmoe ben ik toch in slaap gevallen.